

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egyes évre . . . . . 10 Lt — kr.
Félévre . . . . . 5 " " "
Negyedévre . . . . . 2 " " "
Egy hónapra . . . . . 1 " " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Négy hirtelre sorozt 5 kr. Nagyobb tartalomú s többzet
hirtelre soroztatásért jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj min
den külön bejelöléssel 10 kr.

Fazekas Mihály emléke.

Irodalmi ünnepet ült tegnap Debreczen város irodalompartoló közönsége. A «Csokonai-kör irodalmi társasága» elvitázhatatlanul az az érdem, hogy megemlékezett városunk egy elhunyt szellemi nagyságáról, és megemlékezését kegyeletes ünnepel róta le «Ludas Matyi» szerzője iránt.

A költemény, melynek Fazekas Mihály hírnevét köszönheti, laikus előtt első pillanatra talán naivnak is tetszhet. Pedig első hangja volt az egy merész, egy nagy eszmének, mely később testet öltött.

Aranybetűkkel ékes márványtábla jelzi már Fazekas Mihály szülőhelyét, tegnap hullott le róla a lepel és erre az alkalomra egybegyült Debreczen városa lelkes közönsége, hogy jelen legyen akkor, midőn az utókor kegyeletes megemlékezését tettel fejezi ki a toll szerény munkása iránt.

A Nemzeti Múzeum emléktárgyai között is becsben állhatna az a szerény ludtoll, melylyel Fazekas Mihály az ő «Ludas Matyját» megírta.

Az elnyomott igazsága szólalt meg költeményében oly időben, mikor az eszme lánczok alatt nyögött. Fazekas Mihály meg tudta találni azt a modort, melyet kora megírt Ludas Matyija a szegény elnyomott magyar nép volt.

A debreczeni dalegylet közreműködésével rendezte a «Csokonai-kör» irodalmi társaság tegnapi emlékünnepejét.

S z é l l Farkas a «Csokonai-kör» elnöke átadta az emléktáblát az Ipar és kereskedelmi bank számára, mely jelenleg tulajdonosa annak a háznak, melyben Fazekas Mihály először látta meg a napvilágot, melyben az ő Ludas Matyját megírta.

Géressy Kálmán a «Csokonai-kör» alelnöke «Emlékbeszédét», mely a magas színvonalu ünnepély egyik kimagasló pontja volt, itt közöljük:

Tisztelt Csokonai kör!

Tisztelt közönség!

Mikor a Csokonai kör a debreczeni társadalom nevében bizonyos köteleességeket alapítva meg a maga teendői között, elhatározta, hogy a Debreczenben élt és működött jelesebb férfiak emlékezetét rájuk emlékeztető egyszerű márványtáblákkal jelöli meg, nem felejtkezhetett el Fazekas Mihály főhadnagy-ról a Ludas Matyi szerzőjéről, a Debreczeni Kör egyik legrokonszenvesebb tagjáról sem és megörökíteni kívánja lakóhelyét. Ez alkalommal felfrissíteni szándékozom néhány szóval életét és irodalmi működését.

Két katona viselt ember alakja és neve emelkedik ki a mult század végén és a jelen század elején a magyar irodalom történetében. Az egyik gr. Gvadányi József lovass generális a Peleskei nótárius, a második Fazekas Mi-

hály a Ludas Matyi szerzője. Mind a kettő a népies ifjúság követője, egyéniségükben úgy, mint irodalmi működésükben egyszerű, de egészséges magyar humorral, katonás darabossággal, magasabb műalkotási igények nélkül, se francia, se latin, se német izlés és minták után nem indulva.

Egyik sem volt nagy költői tehetség, de mindenik teremtett egy olyan alakot, a melyet nemcsak az irodalomtörténet emleget, hanem a melyeket a magyar közönség, a magyar nemzet sem felejtett el. Mert mindenkinek sikerült az új életre ébredő nemzetnek még akkor homályos sejtelméi közül megragadni a jövődönék egy-egy hatalmas nagy eszméjét és kifejezésre juttatni azt egy szerencsésen megalkotott alak vonzó népszerűségében.

A költő halála után mind a két alak tovább fejlődött, egyik sem maradt meg az epikai költészet körében, fellépett a színpadra is, ösmeretessé vált minden magyar ember előtt és hosszú ideig gyönyörködtette, gyönyörködteti némi részben maig is, és lelkesíti a magyar közönséget a könyv lapjairól és a színpad deszkáiról.

A Peleskei Nótárius azt hirdette, hogy a mi Magyarországon idegen nyelv, idegen módú, tehát a magyar géniuszunk tagadása, a magyarságról való megfélekedezés, azt nemcsak meglehet támadni, de köteleessége is megtámadni minden, még a legegyszerűbb magyar embernek is. — L u d a s M a t y i pedig ebben a korban, midőn még a jobbagység

Ludas Matyi szülőháza.

A „Debreczen” eredeti tárczája.
Irtta s Fazekas Mihály emléktáblája előtt a tegnapi letelezési ünnepélyen előadta: **Benedek János dr.**

Ludas Matyi szülőháza
Ez a hajlék.
Népszabadság! egyik hősöd
Itt fogamzék.
Innen kelt föl seregével
— Husz libával —
S leráztván a szolgálanczot,
Nagy merészen szembeszállott
A világgal.

Itt fakadt ki a nagy eszme
Szép virága,
Megfűrösztve vig humornak
Harmatába;
Ugy ragyogott, mint a jó kedv
Drága gyöngye, —
Hajh! pedig más adta fényét:
Az elnyomott, a szegény nép
Hulló könyje.

Nagy volt ám a nemes urak
Nyersesége;
Megtanítani őket egy kis
Emberségre —
S lerombolni azt a korhadt
Csuf korlátot:
Ludas Matyi szívvél, hévvél
Szabadságnak ihletével
Hozzá látott

S ime köztünk nincs ma korlát,
Meggzülemlétt
Az egységes, dicsőséges
Magyar nemzet.
Nyílt a pálya, kiki törhet
Mind előbbre;
S hogyha jellem léke kincse,
Nem kérdezzük: van-e, nincs-e
Kutyabőre?

Palota lón, büszke fényes.
A kis hajlék,
Hol a Muzsák lágyan zengő
Dala hangzék,
Hol a kis kert virággal
S zöld lugassal
Két költőnek kinalkozott
Csokonai itt borozott
Fazekassal.

Harezok után fátadalmít
Itt pihente
Az otthonba visszatérő
Hős levante;
De nem pihent: lantja zengett,
Szíve lángolt —
S szellemének tiszta lángja,
Mint szövétnek, bus hazánkra
Ugy világolt.

Édes vérem, te szép alföld
Magyar népe!
Tisztelettel járj e hajlék
Közélebe!

Szent ez a hely: Ludas Matyi
Szülőháza;
Szabadságnak a bölcsője . . .
— Ezer áldás a költőre
S hajlékára!

Epilógus.

— A «Debreczen» eredeti tárczája —
Irtta: **Tamás József.**

A vastag reggeli ködön mintegy átszűrődött valami csekély halványárga fény sugar valami bérkocsi állomás piszkos sárga lámpáiból. Arra felé indult. Lassan, mintegy öntudatlanul lépte végig a havas utat. Almos képű bérkocsis ezammozva szedte le lováról a takarót. Egészen be volt hiatve apró fehér dérparral.

Sebes baktatással indult meg a jármű és a fiu igyekezett, hogy rendbe szedje zavaros gondolatait.

Igen . . . megfogja ölni! leteríti az első golyóval a nyomorultat. És tüzbe borul a halvány arc, a harag ökölbe sajtolja kezzeit. A nyomorult, dörmögé.

Vizióképen elvonult előtte újból az egész történet. Színes, gyorsan tovatűnő kepekben.

Ó játszott, Mintha illatár; tavaszi napfény töltötte volna meg a nagy mindenséget. Ugy emlékszik, szintén kábult volt a gyönyörtől.

kána
Megte
—
ésére s/lo

intézménye nemzeti alkotmányunk egyik sarkköve, sokak szerint nemzetünk palladiuma volt, kimondotta, hogy a jobbágy, ha vele a földes ur embertelenül bánik, az embertelenséget háromszorosan verheti vissza; hogy a magyarnak azon jellemvonása, hogy a jussát nem hagyja, nem csak a pörlekedő nemesi osztályban van meg, hanem a sérelemmel szemben a paraszt fickónak vérében is. És ne felejtjük el, hogy az idegen nyelv és mód nemzeti veszedelmére egy idegen eredetű családból származó főur figyelmét bennünket legnyomatékosabban, a ki a magyar géniust nem családi és történelmi hagyományaiiban, hanem a taborban magyar huszárai közt szerette meg. A magyar parasztság embertelen elnyomása ellen pedig az első tiltakozó szót szintén egy katonatiszt, később városi polgár hangoztatta. Ez volt az első hang, mely tréfásan ugyan, de határozottan föl mert szállalni, és előkészítette a néhány évtized múlva bekövetkezeti eseményeket.

Nem hagyhatom említés nélkül a két költő közt azt a közös rokonyonást is, hogy Debreczert mind a kettő szerette. A Peleskei Notárius Pestre utazásában Debreczenben száll meg a Csapó utcán, a fehér-lóban tölti meg kulaesát, a Debreczen határában vele történt tréfás kalandokban mutatja be a költő a magyar pusztai életet, itt készíti mintegy elő, hogy a fővárosban azután olyan tekintet nélkül menjen neki mindennek a mi idegen mód. Fazekas pedig egész életét Debreczen hű szolgálataiban töltötte, bátran felszólalt a mi orvost megátámadottnak vagy megsértettnek gondolta, és ha egyben másban elfo után is, de őszinte meggyőződéssel védelmezte a debreczeni kör magyaros irodalmi álláspontjait.

Fazekas Mihályt nem számíthatjuk nagy nemzeti költőnk közé. Tulajdonképen nem is

volt hivatásszerű költő; a költészettel és tudományával inkább mint műkedvelő foglalkozott, bármind két téren nyomós emléket hagyott maga után irodalmunk történetében. Mint kiszolgált katona, nemes és hasznos szórakozást keresett, és azt az irodalomban találta meg. Elnyerte a Debreczeni kör legjobbjainak benső barátságát, és maga is e kör egyik vezérő tagja. Költeményeit, melyeknek egy részét minden igény nélkül a debreczeni kalendáriumba írta, zoha sem gyűjtötte össze, még a Ludas Matyit is a mások biztatójára adta a nyilvánosság elé.

Minden a mit a költészet terén dolgozott egészséges magyaros kedélyt és humort tükrözött vissza. Ilyen volt egyénisége is. Bizalmas barátságban élt a szülővárosában meglehetősen elvonult életet folytatott Csokonayval, és katonás őszinteségével, kedélyével és a zené iránti rákon érdeklődésével bizonyára sok bánatos óráját edesítette meg a beteg költőnek. Bizonyára előmozdította a kettejük közt volt benső összeköttetést a természet különösen a növények iránt való közös szeretet is. Csokonay egész életében szerette az erdőt mezőt, előszeretettel foglalkozott a növények gyűjtésével is. Fazekas pedig a debreczeni füvészkönyv egyik szerzője.

Mert nemcsak a költészet, hanem a tudomány terén maradandó nyomot hagyott Fazekas a magyar irodalom történetében és pedig a növénytan mezején. Debreczenben írta Melius Péter debreczeni pap még a 16-ik században az első magyar füvészkönyvet a Herbariumot. A múlt század második felében újra feleledt városunk tudományos köreiből a növénytanulással való foglalkozás kedve. Csapó József debreczeni orvos egy derek magyar nyelvű füvészkönyvet írt. Midőn a Linné új tudományos rendszere ismeretessé vált a hajdu-

kerületi orvos dr. Földi János lelkesítő befolyása alatt a debreczeni tudósok egy új magyar tudományos színvonalon álló füvészkönyv megírását határozták el, a mely több évi gyűjtés és munka után két kötetben meg is jelent.

Szerzői Diószegi Sámuel debreczeni pap és sógora Fazekas Mihály voltak. Még most is nagybecsű munka és a növények magyar tudományos elnevezésére nézve alapot vető és korszakot alkotó különösen azért, mert a népies növénynevek összegyűjtése és felhasználása képezi alap gondolatát.

Jellemző mind a debreczeniek akkori felfogására, mind a Fazekas és szerzőtársa egyéniségére az is, hogy a czimlapon egyik szerző neve sincs megnevezve, csak ennyi van: »Készült és nyomtatott Debreczenben.« Épen így van a debreczeni nagy Grammatikával is.

Nem volna teljes a Fazekas irodalmi működéséről adott rövid rajzon, ha fel nem említeném, hogy ő sok éven át volt egy debreczeni kalendáriumnak szerkesztője is. A ki a kalendáriumok évfolyamait figyelme átforgatja, csak növekedni érzi magában a Fazekas iránt való becsülését és tiszteletét.

Talpra esett versek, találós mesék, nemes és hasznos tudnivalók mellett, több évi folyamában újra nyomtatta Fazekas Debreczen városának Barta Boldizsár által írott 17-ik századbeli krónikáját. E munka eredeti je annyira ritka, hogy a debreczeni kollegium könyvtárában levő egy teljes példányon kívül máig is csak 5 esonka példánya ismeretes. A kiadás tehát majdnem ujdonság számba ment és ébresztette azt a szeretetet, melyben lakó városára iránt maga Fazekas ment mindig jó példával előre.

Csak röviden akartam ez alkalomhoz il-

Almódózva hagyta oda a fényes fehér palotát.

Künn a durva zaj térítette némileg magához, de a lármá is zsongássá olvadva jutott a füléhez és mintha nagy minden vele örvendett volna, csupa tiszta, fényes derűs színeket látott.

Aztán durva nevetés hangzott fel a közelben, felzavarta almódózásából. Katonatiszt beszélt egymáshoz hangos szóval, Róla beszéltek a leányról, aki csupa fehérség és illat. Szókés szeméi szelidek becsületesekei.

Az egyiknek fülében maradt az édes dallam. Dudolta rekedten, rossz hangon az édes, meleg muzsikát.

A leány éppen akkor jött ki az öltözőből. Egy kis cseléd kísértte, a ki nagy fonott kosarat vitt mi fehér lepedővel volt betakarva.

A fiu megemelte kalapját és köszönt.

— Jó estét Annuska!
— Lem maga az Géza! Isten megáldja. Majd fölkereshet most haza kell sietnem. És továbbadt könnyű lebbenéssel, mint valami villi...

A tiszték összenéztek. Az egyik csattanott nyelvvel.

— A feeske árát odaadnám a kicsikéért.

A fiu már távozó félben volt. Megállotta a durva nevetést ami a szavak után vadt. Vér futotta el az arcát, nyilsebesen raugrott és felemelt öklét a tiszt arcába.

Az természetes kapitány emelte fel a nyakát, mint valami macska kölyköt. — Te tőle?

— A neved őcsém?
— Te Géza, joghallgató, rendelkező uraknak.

Elkérték a névjegyt aztan futni hagyták. És most megy, hogy vérrel helyt álljon cselekedetért.

A sötét szürke köd lassanként felemelkedett és a tájék tiszta fehérségben csillogott Tiszta szűzi fehérségben.

A kocsi megállott. Már várták a segédei és az orvos. A tavolból két mozgó feketeség zavarta az ősszhangot. Ott bizonyára az ellenfél jön.

A kocsi kissé elhajtott a fák közé, még bele találnak löni a gebjébe, nyilván úgy okoskodott.

Azután gyors egymásutánban folytak le az előkészületek.

A levelet kabátokat ledobták a hóra. Fellálították az ellenfeleket és az egyik tiszt számolni kezdte a másodpercet. A fiut elfogta valami lázas hev. Felemelte fegyverét és kilépett. Elhagyta a bariert öt lépéssel. A szeme hirtelen vöröses világossággal telt meg. Szeme vele lassanként a sikon emelkedni kezdett a téli halvány nap. Egészen elvakult, ideges remegéssel rántotta el a ravaszt.

Az ünnepélyes esendet egy erős dörrénés rázta meg. A szellő egy szürke füstfelhőt vitt magával.

Most a tiszt emelte fel fegyverét. Lőtt, hirtelen célzás nélkül. A lövés zaja elhangzott és a fiu szép csendesen lehanyatlott a puha fehér hóba. A melléből lassan szivárgott ki a piros, meleg életnedv, piszkossá tette a hó szűzes tisztaságát. Az orvos melléje térdelt és kötözgette sebé, hogy visszavihették a városba. A kocsiok előállottak. A melyik a fiut kihozta dörmegve motyogott valami olyasformát:

— Úrnak való multság, szegény ember örül, ha megél.

És feküdt a fiu torró lázálomban hete-

ket, hónapokat. Az ágy szélénél aggódó szeretettel leste minden mozdulatát egy halvány arcú asszony. Hallgatta a beteg merész ázalmait és szeretetteljes gonddal simogatta sovány kérges kezével verejtékező homlokát.

Szembe a faszor fái már apró rügyeket mu'attak, a természetet eltöltötte a tavasz lehelete. A beteg fák arcára is visszatért lassanként az élet színe.

És az asszony mesélt a fiának szelid szavakkal egy kis csöndes faluról, a hol belességes emberek laknak. Ott majd boldogok lesznek.

— Boldogok, nagyon... süftogja a beteg.

És mosolyog gyermekes ravaszággal, mint a ki valami csinyen törli a fejét.

Aztán egy napon felöltözhetett. Derűs napfényes idő volt. A levegő telve illattal és meleggel, mi belopózik az ember szívébe, megtölti édes tarka vágygyal, boldogsággal.

Ment, hogy láthatta azt a leányt, akiről álmodott lázas színes meséket. Félve kopogott be a magas fenymázas ajtón. A szobaleány fogadta.

Zavartan beszélt, kérte jelentené be és nyújtotta névjegyt.

— Megbocsát uram, nem lehet.

— Talán megis, kérte zavartan és pénzt csuszatott a leány kezébe.

— Igazán nem lehet.

— Nincs idehaza?

— De igen.

— Ugy jelentsem be.

— Értse meg, nem lehet és mosolygott a leány szemtelen nyíltsággal. Értse meg, mondta újból, most épen nem fogadhat ő nagysága és odamutatott a foga-or fűgő tiszt köpenyre.

lőleg feljuttatni Fazekas Mihály emlékezetét. Az irodalomtörténet egy szerény, de soha nem halványuló lapra írta fel nevét, bizonyára fenyegetés nemcsak napzamosa volt, aminek magát tartotta, hanem a jövőnek egyik előké-szítője. Szerénységéért, egyszerűségéért, hűségéért az ügyszó, melyet mindig buzgón szolgált, a városához, melynek egyik legderékabb polgára volt, éppen úgy megérdemli az emléktáblát, mint irodalmi érdemeiért. És olyan időket élünk, hogy egy ilyen márványtábla nemcsak kegyeletes, hanem figyelemfelkeltő és tanúságos is!

A képviselőház ülése.

Szombaton folytatta a képviselőház a kongrujajavaslat tárgyalását. Elsőnek Kiss Albert Székelyhid orsz. képviselője szólalt fel. A következő beszédet mondotta ezen nagyfontosságú kérdésben:

Kiss Albert: Beszéde elején a miniszter tegnapi beszédével foglalkozik. A javaslatnak kiindulási pontja, alapelve szóló szerint nem helyes. Hogy teljesen tárgyilagossá lehessen, a Ház naplójából olvassa a miniszter ide vonatkozó szavait. A miniszter következetesen csak két rendszerről szól, ezek alapelveit fejtegeti és daczára annak, hogy folyton a történelmi fejlődésre hivatkozik, mindig ez alapon áll s e mellett híven megmarad. Pedig éppen a történelmi fejlődés bizonyítja, hogy van egy harmadik rendszer is.

Elmondja, hogy 1848-ig a nemesség volt az államfentartó elem. Az egyházak, iskolák közszükségleteit közadalmi költséggel fedezték. Elsorolja az erre szolgáló összes országos forrásokat. A történelemből igyekszik kimutatni, hogy 1562-től a legújabb korig, az összes vallási és kulturai szükségletek fedezését határozottan a közjövödelemből kívánták.

Ráter ezután az 1848. XX. törvény-cikkre s azt mondja, hogy e törvény 2. §-a fektetett elv oly nagyfontosságú, hogy ennek csak beárnyékolását is veszélyesnek tartja s ez ellen küzdani végső kimerülésig mindenkor kész és hajlandó lesz. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.) Hosszasan foglalkozik a harmadik rendszerrel és kifejti, hogy ez lényegesen különbözik a mostanittól. Igaz, hogy az egyházkerületek és a protestánsok sürgették a segélynek törvényben való biztosítását, sőt nagyobb összegek állandóvá tételét is sürgették. De ennél sokkal fontosabb teendők az egyenlőtlen adózási t e r h e k miatt elkedvetlenített népsokaságnak könnyítése és segítése. Enélkül az a szép elv, melyet a miniszter hangsúlyozott, nem valósulhat meg. (Zajos helyeslés.) Sőt nélkülül egyházi téren igen veszélyes bonyodalmakkal fogunk találkozni, melyek talán több kárt tesznek, mint a mennyi jót a törvényjavaslat által elérünk.

Beszéde további folyamán foglalkozik a javaslat két formulázásával, azzal, melyet a miniszter eredetileg benyújtott és azzal, mely a bizottságok retortáján keresztül megeve, most fekszik a Ház asztalán. Az első javaslat tárgyalásába még bebojatoskodni nem tartotta volna lehetőséget, mert az az 1848. évi XX. t.-cikkbe fektetett nagy elvet megtámadja azáltal, hogy a kath. egyházakat külön sorolja fel továbbá azáltal, hogy a különböző vallásfelekezeteknek állami se,élyben részesülő és azt igénybe venni akaró lelkészeit nem egy és ugyanazon elbánásban részesítette. Maga a miniszter a javaslat indokolásában nyíltan megkülönbözteti a történelmi egyházakat és a bevett vallásfelekezeteket. Ezért már a bizottságban módosítványt nyújtott be, mely szerint a segélyezés a többi törvényesen bevett vallásfelekezetek lelkészeire nézve a törvényben megállapított elvek szerint történjék. De ez a módosítvány leszavaztatott.

Foglalkozik Apponyi határozati javaslatával, melynek elfogadása semmiféle akadályba nem ütköznék. Szólo pártjának kötelessége

lesz, hogy megfelelő módosítványokat benyújtson, melyeknek elfogadása mellett odaadón fog küzdeni, de egyetért a miniszterrel abban, hogy a nagy kérdést lehetőleg közakarattal, főleg azonban közmegegyezéssel kell megoldani. A függetlenségi és 48-as párt e tárgyban oly határozatot hozott, hogy fentartva a még szükséges módosítások előterjesztését, a törvényjavaslatot általánosságban elfogadja. Szavait így végzi:

Legyenek meggyőződve ugy a t. előadó, mint a t. vallás és közoktatásügyi miniszter ur, hogy tévedtek tegnapi beszédökben tett azon kijelentésekben, hogy mi ezen törvényjavaslatban az 1848. XX. törvényeziknek, különösen pedig e törvény 3. §-ának végrehajtását kerestük, remeltük vagy vártuk. Mi ezen függetlenségi és 48-as párt tagjai az 1848. XX. t.-c.-nek végrehajtását a tárgyalás alatt levő törvényjavaslatban se nem vártuk, se nem remeltük, se nem kerestük. Mi a párt tagjai, igen jól tudjuk, hogy az 1848. törvényekben fektetett nagy elvek nagy időknél és nagy embereknek az alkotásai. (Ugy van! a szélső baloldalon); mi a jelenlegi többségtől és a jelen viszonyok közt, mikor nemzetünk — fájdalom — a közönyösség álmát alussza, sem nem vártuk, sem nem remeltük, sem azt azon törvényjavaslatban nem kerestük, tehát még sem esalódtunk. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) De meg vagyunk győződve, hogy eljő még az idő, mert annál jönni kell, mikor ez a magyar nemzet a közönyösség álmából fel fog ébredni (Ugy van! a szélsőbaloldalon) és ha ez a magyar nemzet itt — Európa keletén — nagy hivatását teljesíti, teni skarja, el kell jönni azon időnek ismidőn az 1848. XX. t.-c.-be fektetett elveknél meg kell valósulniuk, még pedig a 2. §-ban fektetett elveknél meg kell valósulniuk a maguk teljességében, a 3. §-ban foglalt rendelkezésnek meg kell valósulnia, ha nem is betű szerint, de szellemének teljes mértékében. Mi ezen 48-as és függetlenségi pártnak tagjai, ezért tartjuk feladatunknak nem a 48-as törvények szentesítését ismételni, hanem önzetlenül, népképviselői kötelességünk szerint azon 48. törvények épén fentartása és fenmaradása felett örködni és a törvényekből még végrehajthatatlanul levő törvényezik megvalósításáért küzdeni és munkálkodni mindaddig, amíg az a kor, amelyet jeleztem, elérkezni fog. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Akkor t. Ház a beszédem kezdetén említett fátoly, valóságos szemfedellé fog alakulni. Akkor lesz az, mikor a különböző vallásfelekezetek lelkészei a haza és embertársaik iránti szeretetnek lesznek mindannyian hű apolói. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Ez az a kor, amelynek előjöveteleért küzd ezen függetlenségi és 48-as párt, csekély erőm és tehetségem szerint azon kornak előjöveteleért küzdöttem és küzdök én is, ez vezérelt engem jelen felszólalásomban is. Amint már hangoztattam, meggyőződésem szerint az a kor eljön, mert annak a kornak jönnie kell. (Élénk helyeslés és eljenzés a szélsőbaloldalon.)

Utána Tiszta Kálmán emelkedett fel szólásra, bizonyítani igyekezve, hogy a kornak álláspontja helyes és ha nem is felel meg egészen az 1848. törvény intenczióinak, annak a megváltozott viszonyok akai.

Egész életében mindig meggyőződése szerint cselekedett. Kár, hogy mások is az ő meggyőződése szerint cselekedtek. Két dolgot mindig szem előtt kellene tartania e haza fiainak: a hazáját és vallását.

Kiss Albert személyes kérdésben kijelenti, hogy felolvasta ugyan a függetlenségi pártnak erre vonatkozó határozatát, de tiltakozik az ellen, mintha pártkérdéssé tették volna ezt a dolgot.

Szóloztak még a kérdéshez S á g h y Gyula és R a d ó Kálmán. Majd az interpellációk következtek, melyek közül az első **Thaly** Kálmán Debreczen város függetlenségi képviselője intézte az igazságügyi és pénzügy miniszterekhez:

Thaly Kálmán a következő interpellációt intézte az igazságügyi és pénzügyi miniszterekhez:

1. Van-e tudomása a t. miniszter uraknak arról, hogy a munkácsi zárnak és pedig az előtt feyházul használt fel várnak a magyar államkincstár tulajdonát képező épületei legnagyobb részét f. évi ápril 1-én cs. és kir. közös hadseregbeli katonaság, nevezetesen az ungvári 65. sz. gyalogezred 600 katonája szállotta meg?

2. Miután Munkács várjelleget még 1855-ben ő felségének Laxenburgban, ezen év július 1-én kelt rendeletével elvesztette és ezóta folyton polgári ezélokra szolgált és épületei egész a legutóbbi időkig a magyar kincstár költségén tartattak fenn, sőt azok a most is még bent lakó igazságügyi hivatalos közegek gondviselése alá tartoznak: hogyan és minő ezim alatt foglalhatta el, ideiglenesen-e, avagy állandóul foglalta el azokat a cs. és kir. katonaság számára a közös hadügyminiszter?

3. Miként óvták meg, vagy törekszenek megóvni-e nevezett közös miniszternek Munkács vára birtokára névelán emelt állítólagos igényeivel szemben a magyar államkincstár jogait a fent czimzett t. miniszter urak?

4. Minthogy a törvényhozás az ezredévi emlékoszlopok egyikét a munkácsi vár egyik bástyáján, az ui n. Zrinyi Ilona terrasán emeltette, melyhez a feljárt e nevezett fejedelemasszonynak országos muzeumi vagy más ily közművelődési célra szánt termein at vezet: gondoskodtak-e a t. miniszter urak arról, hogy legalább

a) e most jelzett hat terem a katonaságtól megszállya ne legyen.

b) hogy a kegyeletos látogatók az emlék művet a nappali órákban bármikor szabadon megzemlélhessék a várbeli katonaság által vissza ne utasítottassanak és hazafias szemlélődésükben ne háborgattassanak? Végre intézkedtek-e az iránt és ha igen, tehát miként, hogy

c) az országos emlékmű és közvetlen környéke a várban tanyázó katonaságtól meg ne esonkítottassék, be ne mocskoltassék, hanem érintetlenül és tisztán tartassék?

Elnök: Az interpelláció kiadatik az igazság- és pénzügyi minisztereknek.

Interpellál még M o l n á r János egy folyóirat ügyében, mely szerinte atheisztikus szellemben működik. Miután ezen folyóirat szerkesztője tanár! szándékozik-e azt a miniszter állásától elmozdítani?

W l a s s i c s Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter utal arra, hogy tudományos kutatásban megakadályozni kit sem szabad.

Az ev. ref. egyház presbiteriuma gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, április 17.

A debreczeni ev. ref. egyház presbiteriuma tegnap d. e. 10 órák gyűlést tartott Simonffy Imre kir. tanácsos főgondnok és Némethy Lajos lelkész elnöklése alatt.

S i m o n f f y Imre főgondnokit tagonyítja a gyűlést, üdvözli az egybegyűlt tagokat, tudomásokra hozva, hogy K i s s Áron püspök gyöngékedése miatt nem foglalhatja el az elnöki széket,

Tekintve a letárgyalandó anyaghalmozatra elnök indítványozza, hogy kedd délután 3 órákor ismét hívassék össze a presbiterium. Jövő vasárnapon az országos vásár miatt nem volna kivihető. Szükséges továbbá a presbiterium gyűlés egybehívása már azért is, mert a tárgysorozat 14 pontjában felvett „küldött-ségi” jelentés a főiskolai igazgató tanács szervezeti szabályzata tárgyában már felszólítás érkezett, a szuperintendencia részéről annak beterjesztése iránt, de óriási tárgyánál fogva már a gyűlés folyamán el nem végezhető.

Dr. N a g y Zsigmond utal azon körülményre, hogy november havában már a tárgysorozatban szereplő ügyek még most sincsenek elintézve s ezért helyesnek tartaná, ha a presbiterium gyűléseit az esetben, ha első nap az anyagot elvegezni nem tudná másnap folytassa.

Szavai általános helyesléssel találkoztak. A tárgysorozat 49 pontja került ezután tárgyalás alá. Széll István kántor ügyében ki az egyházmegyei bíróság elutasító határozatát az egyházzal szemben megfellebbezte, az összes iratok hiteles másolatában az egyházközségi bírósághoz való felterjesztése határozottat el.

A múlt gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítéséről szóló jelentés tudomásul vétetett.

Dr. Kocsár Gábor és Szunyogh Bertalan újonnan megválasztott egyházközségi bírósági tagok felelőse a jövő gyűlésre használtatott, miután nevezettek nem jelenhettek meg.

A „Debreczeni Első Takarékpénztár” levele, melyben ötven forintot küld az 1897 ik évi nyereségéből szegény ev. ref. gyermekeknek tankönyvekre a gyűlés által köszönettel tudomásul vétetik.

Szabó Vilma tanítóasszony 30 frtot utalt ki a gyűlés egyházi tartó helyettes tanítónő működéséért, mely idő alatt Makovicska Gusztávnét helyettesítette.

Ugyancsak ilyen jellegű helyettesítésért 45 frtot utalványozott ki a gyűlés Nagy Irmának,

Szűcs Etelka kisegítő óvónő fizetése tárgyában a gyűlés havi 20 forintot utalt ki az iskoláért bezártáig, valamint vizsamenőleg is, amennyiben erre az évi költségvetésben eddig elkészült bejelentés folytán előirányzat nem történt.

A kézügyi oktatáshoz szükséges anyagokra 60 frt utalványozott a gyűlés a két ilyen irányú iskolának.

Az iskolai vegyes bizottság fél évi probaidőre havi 20 frt javadalmazással Szólyóssy Jenő választotta meg. Fizetése folyóvá tétetett.

Az iskolások a presbiterium felhívására előérzést tettek, hogy a tíz szobor adományozása alkalmából iskolai ünnepélyt rendeznek, melyet, hogy nagyobb szabású legyen május hó 4-én kíván megtartani, mikor már az idő alkalmas arra, hogy a szabadban rendeztessék.

Szinyi Gyula nem tarthatja elfogadhatónak most már az ünnepély rendezését mert ez az utána kullogás nagyon komikus színezetű volna.

Dr. Nagy Zsigmond: Ez az idő tényleg nem alkalmas már ilyen irányú ünnepélyre. Az első vagy utolsó szobor felállításakor lesz az alkalom.

A gyűlés kimondja, hogy a tíz szobor ajándékozását megünnepelni ezuttal elkésztettek tartja.

Az árvaügyi bizottságnak a vagyoni mérlegéről, valamint a jövő évi előirányzatról szóló kimutatását, tekintettel arra, hogy az árvaügyi bizottság ülését szerdán tartja és érdemleges tárgyalásba költség-előirányzat nélkül nem mehet bele Dicsőffy József az árvaügyi bizottság elnökének kérelmére szintén soron kívül intézte el a presbiterium.

A mérleg, valamint a kimutatás adatai szerint:

1896-ban volt kiadás	17120 frt 21 krt.
1897-ben	16634 frt — krt.
1898-ra előirányzat	17967 frt 58 krt.

Szinyi Gyula, Szikszay Szabó László és Dicsőffy József felszólalásai után a presbiterium a kezelési határ körül történt némi módosítás után a beterjesztett jelentést, vagyoni mérleget, valamint a költség-előirányzatot tudomásul vette.

Kiválóan érdekes pontja volt a tárgysorozatnak az, mely az ápril 11-iki muszáj ünnepnek az iskolákban leendő megünnepeléséről szól. A vallás és közoktatásügyi miniszter rendelete alapján az iskolákba „hazafias” ünnepel emlékezzenek meg a „nagy napról”!

Dr. Nagy Zsigmond utal arra, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszternek nincs joga ahhoz, hogy körendeletekkel szabályozza az ev. ref. egyház iskoláit. Rendelete csak akkor törvény rájuk nézve, ha az egyház jegyzőkönyvében kinyomatva megjelennek. Az a törvény, melyet a két országgyűlés az ápril 11-iki „nagy nap”-ról hozott csak emlékeztető foglal magában de nem kötelez arra senkit

hogy ünnepeljen. Március 15-ét megünnepelték, annak a magasztos megemlékezésnek felmelegítése volna ez az ünnep,

Simonyi Imre elnök utal azon körülményre, hogy több nap is lehet kegyeletos megemlékezés tárgya. Kéri azokat, kik az ápril 11-ikét megünnepelni óhajtják álljanak fel.

Negyvenhat presbiter közlül három állott fel és a gyűlés a tárgy felett napirendre tért.

Tableaux!

Táviratok.

A háboru.

Páris ápr. 17. A Havas ügyhőségek jelentik Malagából. A tüntetések tegnap este folytatódtak. A csendőrség és rendőrség kénytelen volt több ízben fegyverrel közbe lépni. Több ember megsebesült, sok elfogatás történt.

Havanna ápr. 17. A tábornokok megállapították a védelmi terveket háboru vezetésére.

Elítelt képviselő.

Budapest ápr. 17. Molnár Károly dr. orsz. képviselő tegnap a zombori törvényszék nyolcz napi államfogházra ítélte párviadal vétsége miatt. Molnár a télen egy katonatiszttal vívott kardpárbajt, a mely alkalommal meg is sebesült. Az ítélet jogerős.

A pénzügyminiszter Bécsben.

Bécs, ápr. 17. Lukács László pénzügyminiszter tegnap Salzburgból ideérkezett.

Bolgár tanulók Kolozsvárott.

Kolozsvár, ápr. 18. A sziliszria bolgár tanító intézet 36 növendéke és 12 tanára Machan vezetése alatt Segesvárról ma reggel ide érkeztek. A pályaudvaron a város nevében Szabó Gyula dr. fogadta őket. Reggel után a város tanügyi intézetét nézték meg, s ott ben a város megvendégelte a vendégeket. A tisztek során Machan tanár kifejezte, hogy ott, ahol ilyenek az iskolák, a kufuszminiszter is egyetért melő. Nagy fontosságú beszédet mondott Brachneff Tivadár a történelmi tanára, aki kijelentette, hogy az idegen nyelvű magyarországi sajtóból átszivárgott hoztáják is többször a panasz, hogy itt a nemzetiségek el vannak nyomva, a mit utjokban is szóval hallottak. A magyar nemzet toleráns és liberális, lattuk, — ugymond Brassóban az idegen nyelvű gymnasiumban az idegen tannyelv teljes szabadságot láttuk.

Ujdonságok.

Kossuth Lajos gyalázói.

Löcséről írják nekünk, hogy ott holnap Zelenyák János besseni plebános ellen, aki e mult országgyűlésen a löcsei kerület néppárti országgyűlési képviselője volt, népgyűlés tartanak, amelyre a következőleg hangzó felragaszokkal hívják meg a hazafias közönséget:

Tisztelt Polgártársak!

Vérlázító szó nyilatkozott a hazán keresztül: meggyalázták Kossuth Lajos dicső emlékét!

A szentségtörök egyike pár év előtt akarattunk ellenére választókerületünk országgyűlési képviselője volt. Nehogy vele egyvéleményűeknek látszódjunk, kötelességünk határozottan tiltakoznunk aljas merenylete ellen!

Gyűljünk össze folyó hó 16-én, vasárnap délelőtt 11 órakor, a városi vendégő nagytermében minél tömegesebben, hogy összeszűz erővel fejezzük ki megbotránkozásunkat ez ocsmány tett felett.

Löcsén, 1898. é. április hó 12-én. Alexy János dr., Bartholy Samu, Fleisshacker Lajos, Gundelfinger Luczán, Hajnóczy R. József dr., Hornung Lajos, Horváth Henrik,

Kaynar Gyula, Klimkó Mihály, Krausz Arthur, Martinelli Sándor, Mortenson Ede, Oroszy Gyula, Polnisch Károly, Rombauer Lajos, Szentistvány Dani, Szőnyey Kálmán, Ujfalussy Brunó.

A gyűlés — mint tudósítónk táviratozza — a következő nyilatkozatot eredményezte:

Nyilatkozat. Löcse sz. kir. város hazafias és nemzetünk dicső multja és nagy fiain lekesülő polgársága a mai napon egybegyűlt népgyűlés alkalmából mely megbotránkozását és megvetését fejezi ki minden aljas merenylet és gaztett felett, melyet Zelenyák János akarattunk ellenére volt orsz. képviselőnk Kossuth Lajos dicső emléke ellen elkövetett, Dr. Alexy elnök. Fleisshacker jegyző.

* **A Fazekas ünnepélyhez.** Fazekas Mihály emléktáblájának tegnapi leleplezési ünnepére a Csononay kör meghívta a magyar tudományos akadémiát is. Az akadémia főtitkára Szily Kálmán megleghangu távirattal üdvözölte a Csokonai kört s az Akadémia elismerését tolmácsolta az irodalmi ünnepély rendezéséért.

* **Tanácsülés.** Debreczen sz. kir. város tanácsa ma d. e. a főispán elnöksége alatt ülést tartott.

* **A szerkesztőségéből.** A segédszerkesztőendőket lapunknál Tamás József vette át, ki hosszabbidő óta működik már mint hírlapíró. A nagyváradi journalistának volt ezelőtt tovekeny tagja, mint az ottani »Szabó» cz. pol. napilap belmunkatársa.

* **Kossuth Ferencz H-böszörményben.** Kossuth Ferencz még Debreczenbe lete alkalmával megígerte volt Hajdu-Böszörmény küldöttségének, hogy városukat meglátogatta. Ezen ígértét folyó évi május 1-én be is valja. — Kisérteben lesz több orsz. képviselő is, így Hentaller Lajos, Marjai Péter, Meszlényi. Velük H-böszörmény képviselője Szinyi Gyula is. Jeleztük is, május 1-én az önálló váms bank felállítását mellett népgyűlés lesz városukban, mely gyűlés jó idős esetén a Kossuth téren lesz megtartva. — Ezen résztvevését jelezte Kossuth Ferencz is, ki megígerte, hogy az alkalommal bevallja a városnak a látogatására vonatkozólag tett ígértét is; tehát mindnyunkhoz jön! A város nagyszerű fogadtatásban akarja részesíteni. Keddén ebben a tárgyban rendkívüli közgyűlés volt, mely a polgármestert bizta meg a fogadtatással. A népgyűlés tartását Kovács Sándor ügyvéd már be is jelentette a rendőrségnek, mely annak tartására az engedélyt meg is adja, hanem azt kívánja, hogy előbb 6—8 tekintélyes polgár vállalja el a felelősséget a rendert.

* Puky Gyula nyugalomba vonulása.

Némely lapok közleményei Puky Gyula kir. táblai elnök nyugalomba vonulásáról mint befejezett dologról tettek említést. Illetékes helyről szerzett értesüléseink szerint ezek a közlemények tévesek, amennyiben Puky Gyula kényszerülve volt ugyan súlyosabb jelegű szembaja miatt a szokottnál hosszabb szabadságidőt venni igénybe, amde a szolgálattól való végleges felmentését csak szabadság idejének lejártá után és csak akkor szándékozik kérni, ha egészsége addig helyre nem áll, hogy hivatalos teendőit minden fennakadás nélkül eláthassa. De ez esetben is ebbeli kérelmének eredménye még mindig attól függ, vajjon a ministerium a felmentést a nyugdíj törvény értelmében megadhatónak fogja-e találni s ez irányban a király elé javaslatot fog-e terjeszteni vagy sem.

* **Blaháné balesete.** Az aradi színházban szerepelt a mult kéten Blaha Lujza asszony. Csak rendkívüli lélekjelenlétének köszönheti, hogy Aradi időzése reá nézve végzetessé nem vált.

Ijedi futkosás támadt tegnapelőtt 11 óra tájban az arádi »Fehér Kereszt« szálloda folyosóján. Az első emeleten, a 3. számú szoba körül remülten szaladgált szobaasszony, pinceszér, londiner, a szobából meg sikoltozó női hangok hallatszottak:

— Segítség! Tűz!

Mire lélekszakadva berohant a cselédség, piros arccal, de már mosolyogva fogadta őket Blaháné.

— Nincs már baj. Csak egy kicsit megijedtünk. De siessenek orvosért!

Az egyik legény elment orvosért, Blaháné meg nevetve mesélte:

— Já, de megijedtünk? Azt hittem, mindjárt végem van, megégek... Ez a csuf kolbnizó csinálta! Még le is késem majd a próbát...

Pedig az a próba lett volna a legkisebb baj. Sokkal komolyabb veszedelemben forgott a nagy művész. A haját sütötte a tükör előtt reggeli toailetben s éppen egy kis hajfürtöt gondörített homloka fölé, mikor egyszerre ijedten kap a jobbvállához. A fehér kis csipkefodrok langoltak a vállán.

— Jesszusom! Segítség! Megégek! — sikította Blaháné felugorva a székről s nővére ijedten futott hozzá. Csak lélekjelenlétüknek köszönhető, hogy nagyobb baj nem lett a dologból, — sikerült hamarosan letépni az égő csipkéket a művésznő válláról.

A fodorintó vasat melegítő kis szesz-lángtól valahogy tüzet fogtak az ingváll csipkéi s bár a dolognak hamar elejét vették, meglehetősen súlyos égési seb esett Blaháné vállán.

Es hogy mégis olyan kacagó jókedvvel, pajkos vidámsággal játszott a Talmi hercegnő nehéz szerepét, a levertség a fájdalom legparányibb jele nélkül — ez mutatja milyen kötelességtudó, igazi nagy művésznő Blaháné.

* Rendkívüli közgyűlés. Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága 1898. év. apr. 21-ik napján csütörtökön d. e. 10 órakor a városháza nagy tanácstermében rendkívüli bizottsági közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Tanácsi előterjesztés a sertésvársárter ügyében. 2. Ugyanaz a gyámpénztár 1897. é. mérlegének megállapítása tárgyában. 3. Az Áron Miksa-fele 1717. sorszám alatti házastelek és ondódi földje megvételének névszerinti szavazás útján elhatározása. — 4. A Szechenyi-utca 1804. sorszám alatti Antal (Adler)-fele házastelek névszerinti szavazás útján megvétele.

* Eljegyzés. Városunk köztisztviselőiben álló polgára, K a r d o s L á z l ó kedves és művelt leányát, Ilonát eljegyezte Tóbi István kir. ügyész Zilahról.

* A törvényhatóságok a 48-as honvédeknek. A mint az országgyűlés elmulasztotta, azt megteszik a törvényhatóságok. Arad város ugyanis körriratot intézett az ország vármegyéihez, városaihoz, hogy fejezzék ki közgyűlési határozataikban halajukat és tisztelhetüket az 1848—49-iki szabadságharcban résztvevő honvédek iránt. Arad már egyhuzagon elfogadta az erre vonatkozó határozatot s remélhetően a többi törvényhatóságok sem mulasztják el, hogy a nagy idők harezosainak megadják az elismerést.

* Presbyteri gyűlés. A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma e héten kedden, ápril 19-én délután 3 órakor folytatólagos gyűlést tart a f. hó 17-én tartott presbyteri gyűlés tárgysorozatában foglalt ügyek tárgyalása végett.

* A homokgödör áldozata. Megirtuk volt a kis Bazieri Juliska szerencsétlenségét akit Esseg községben megölt a leomló homok a mint éppen a gödörben foglalatkodott. A hatóság megállapította, hogy vetékes gondatlanság nem fordult elő.

* Zimándy török Bálinton. Zimándy a legutóbbi szentbeszéde alkalmával Törökbálinton valami bibliai tárgy fejtegetését kezdte el, ügyes fordulattal azonban csakhamar átlért Kossuthról irt könyvére és híveinek a

templomban, a szószékről bizonyította, hogy mindaz, amit megirt róla, igaz. Ő — ugymond — e dolgokat nem szopta az újjából, azok mind megdönthetetlenül vannak bizonyítva. Hivatkozott hazafiai érdemeire, ő Felségétől nyert kitüntetésére (?) s mindezzel honfiai önzetlenségét akarta hívei előtt kimutatni. A faluban híre jár, hogy a jeles lelkész híveitől bizalmi nyilatkozatot akar kicsalni, azzal igyekezővén esetleges elmozdításának elejét venni, hogy hívei szeretik őt és nem kívánják távozását.

* A sorozás. A Pavillon kaszárnya megélénkül e hét folyamán, ápril 21—26-ig lesz ott megtartva a sorozás. Debreczen város szülőttei, kik ez évben jutnak a sorozóbizottság elé, ott fogják eltölteni a lázas percceket, melyben kimondatik, hogy mi vár rá, baka, huszár, vagy ezil? — A kik a sorozásra meghívót nem kaptak, a katonai ügyosztálynál (Hungária palota) jelentkezzenek.

* A mulatság vége. Nyolczvan forintot kért kölcsön D u d á s József gazdaember Jancsó Lajos szürszabótól. A pénzzel betért először a Kramer-fele kocsmába, majd onnan a Fischer-fele vendéglőbe ment. — Bort hozatott és ivott a gazda valamint a kiszolgáló leánnyal együtt. Ami ezután történt vele, arra nem emlékszik, csak azt tudja, hogy egy fiatal ember vezette a rendőrség épületéig, a pénze pedig hinyzik. A rendőrség megindította a pénz hovatűnése iránt a nyomozást.

* Berde Mózes végrendelete. A kolozsvári törvényszék, mint tudostónk írja, ma másodszer tárgyalta a Berde Mózes volt 48-ik kormánybiztos végrendeleti ügyét. Ezuttal is kimondta, hogy a végrendelet érvényes és a 400.000 frtnyi vagyon az unitárius egyházat illeti.

* Háboru. Formális háborut rendeztek Pataki János, Kelemen Sándor és Makai István napszámok a Vendégutczán. A beszédett jók tüzeltek őket harcziás hangulatra. Beki-sérték őket a rendőrséghez, de Makai István még ott is hősöködött, míg csak hűvökre nem tették őket.

* Elfogott betörő. Megemlékezünk arról a nagy ékszerlő pásról, melyet Szegeden követtek el Fischer ékszer üzletében. Az ottani rendőrség érelyes nyomozás eredményre vezetett. A betörőt elfogták Müller Imre személyében. Ki 35 éves budapesti illetőségű s különböző büntetéseket életének nagy részét börtönben és fegyházban töltötte. Csak nem rég szabadult ki 5 évi fegyház büntetés után.

* Megbízhatlan fotográfia. Mohácsról írják: Zima László dr. szerajevói kerületi főnök fénykép után eljegyezte magának Bleyer Annát, egy földműves leányt. Irasbelileg történt az eljegyzés s irásban tüzték ki az esküvőt is — tegnapra. Zima dr. tegnap reggel érkezett meg Villányba s a mint menyasszonyának bemutatkozott, együtt mentek győnni. Majd visszatértek a szülői háza s intézkedtek az anyakönyvi hivatalba való indulásról. Míg a menyasszony öltözködött, Zima azzal a megjegyzéssel, hogy a fodrászhoz megy, elta-vozott. Minthogy sokáig késelt, kocsmá kez-dték s e közben Bleyerék rémulve megtudták, hogy a vőlegény a tíz órai vonattal vissza-utazott Szerajevóba. A menyasszony nem vesztette el hatarságát, hanem a legközelebbi vonattal vőlegénye után Szerajevóba utazott az eset nagy föltűnést kelt.

* Mac Kinley házassága. Nagyon egyszerűen, amerikai módra történt meg. Mac Kinley nem volt mindig az amerikai Egyesült Államok elnöke, hanem fiatalabb éveiben ügyvédskedett. Mint ilyen gyakran eljárt egy newyorki bankháza, amelynek pénztárosa a bankár leánya volt. Egy nagyon érelyes ifjú amerikai hölgy, Mac Kinley az ügyvéd annyit ideig járt a pénztárhoz, amíg végre bele nem szeretett a leányba, aki szintén jó fiúnak tartotta az ügyvédet és nagyon jó indulattal volt irányában, noha egyébről, mint üzleti dolgokról alig beszélgettek. Egyszer aztán Mac Kinley, amikor ismét chequet tett a kis márványlapra, így szólt csöndesen:

— Meg fogom ma kérni a kezét kis-asszony.

A pénztáros kisasszony meg se rezdült, nyugodtan kiszámolta a pénzt, aztán csak annyit mondott:

— Jó lesz. Szívesen nőül megyek önhöz.

Délután már ott volt Mac Kinley szalonkában a bankár előtt.

— Uram, megegyezem a kedves leányával. Reményem nem haragszik, ha arra kérem, keresen más pénztárosnőt.

Csak ennyit mondott, de a bankárnak is volt egy kis beszéde. Ezt felelte:

— Nagyon is sok kifogásom van ez ellen. Soha sem adom önnek a leányomat.

— Nem? — szólott Mac Kinley — akkor megesküszünk a bejegyzése nélkül. Ismeri a lányt s biztosítom, hogy én sem vagyok más faból faragva.

Már hogy mi történt még a bankár és Mac Kinley között, arról nem szól a krónika, annyi bizonyos, hogy a szerelmesekből nem-sokára férj és feleség lett.

* A krétai kirándulás epilógusa. A napokban érkeztek vissza Triesztbe a 87-ik gyalogezred zöld hajtókás katonái, akik a éppen tízenhárom hónapot töltöttek a földközi tenger bájor, de rossz közbiztonságu szigetén. P o l á b ó l u g y a n i s a z t í r j á k , h o g y m a d. e. érkezett oda a krétai osztr. magy. hajóraj. A kikötőben óriási néptömeg üdvözölte a katonákat. Krieghammer hadügyminiszter Bécsből és Szukováti altábornagy ideérkezett a visszatért katonák üdvözlésére. A harczi kirándulás tudvalevőleg nagyobb szenzácziók nélkül folyt le.

Népgyűlés Nyiregyházán.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt Kossuth Ferencz elnöklete alatt tartott legutóbbi értekezletén elhatározta, hogy a pártvezetősége és kiválóbb szónokaiból alakítandó küldöttség beutazza az országot s minden vidéki központon népgyűléseket hív össze és hirdetni fogja az önálló vámtérület létesítésének és a nemzeti bank megalkotásának igéit.

A párt határozat szerint a körutat f. hó 24-én kezdik meg s az első népgyűlést Nyiregyházán tartják.

Erre a parterhatározásra az adta meg a kezdeményezés eszméjét, hogy a vámkérdésben adott provizorium május elsején lejár s a kormány nem terjeszt a parlament határozatához képest adatokat és javaslatokat az önálló vámtérület ügyében a haz elé, hanem feloszlítja az országgyűlést.

Az egész ország közvéleményét izgatottságban tartják a kiegyezési kérdések és a kvótakerdés, melynek megoldása, tisztességes és igazságos megoldást értve, megakad az osztrák parlament féltelensége s az osztrákok becsapásunkra irányuló féltelentül vakmerő és arcátlan tulkövetéséin.

Ez időszerevő teszi a függetlenségi párt körutazását minden elfogulatlan gondolkodó előtt.

A körutazás es népgyűlésezés célja a helyzet feltárása, a viszonyok magyarázása, és a nemzeti eszmék iránti lelkesedés növelése.

A függetlenségi párt körutazó küldöttsége, minden párt-szemponatokon felül emelkedik s a valódi helyzetet elfogulatlan igazságérzettel és komoly politikuskokhoz illő, minden párt-szenvedélytől menten.

A nép maga is érzi országszerte a közös teherviselés óriási súlyát s maga is átlátja, hogy az ország alkotmányjogi önállóságát nem csak prapagálni, de megvalósítani is nemzetközi közszükségletet, nemzeti aspirációt képez.

A magyar népnek ez a tudat irányítja a függetlenségi párt szónokainak hanzját és beszédét, meg lesz az erkölcsi sikerük, senki sem vadolhatja őket azzal hogy nem hazafias cél szolgálatában jártak el.

Debreczeni löversenyek.

— Első nap. —

A debreczeni tavaszi löversenyek első napja szombaton volt. Szép, napfényes időben nagy közönség volt az egyes versenyeknek. A mérőnyök is kielégítőek voltak, valkover vagy más nem fordult elő.

A pályatérén Perzel Dezső belügyminiszter is megjelent, érdeklődéssel szemlélve a versenyeket.

A verseny lefolyásáról tudósítónk a következőket írja:

I. Nyeretlenek eladóversenye.

Nyolcz ló indult az 1200 koronás díjért, melyből az elsőnek beerkező ló tulajdonosa 1000, a 2-ik 200 koronát nyer.

Start után csakhamar kiválik Geist Gáspár Chinnay hercegnéje és könnyen leverte ellenfeleit nyergében — H o r t h y S z a b o l c s e s a l.

A versenybíróóság ítélte:

1. »Chimay hercegné».
2. It's curioussa», tulajdonosa Dégenfeld Imre.

A totalizateur 5 frtra 15 frt osztalékot fizetett.

II. Debreczen sz. kir. város díja.

Debreczen városa által kitűzött száz aranyért 6 ló indult. Az 1400 méteres versenyt könnyen nyerte Liphay Béla »Baltamina«-ja nyergében Eiz Hugó baróval.

A versenybíróóság ítélte:

1. »Baltamina«.
2. »Hegyes«, tulajdonosa gr. Bethlen Károly gróf.

A totalizateur megkészszerelve fizette vissza a tétet.

III. Hortobágyi díj.

A földm. miniszter által kitűzött 1200 koronás díjért 6 ló állott a starter zászlója elé s ezél előtt Geist Gáspár »Fodrász« nyergében Gömöri főhadnaggyal küzdött Liphay Béla »Nyiri bicskásával«, melyet Eiz Hugó vezényelt.

A versenybíróóság ítélte:

1. »Fodrász«.
2. »Nyiri bicskás«.

Totalizateur 2 frtos tétre 3 frtot fizetett vissza.

IV. Eladók gátversenye.

Az egylet által kitűzött 1200 koronás díjért 9 ló lett benevezve, de csak 3 állott a starter piros zászlója elé. Zaumkönig verseny közben kitört, lovassa feladta a versenyt. Így a verseny Horthy Szabolcs által vezényelt »Dogress« (tulajdonosa Geist Gáspár) és H u n n e l Árpád »Torontálja« között folyt le.

A versenybíróóság ítélte:

1. »Dogress«.
2. »Torontálja«, lovagolta báró Szentkereszty István.

Totalizateur a tétet fizette vissza.

V. Szt. György akadály verseny.

Első díj 1200, 2-ik 200 kor., a földm. miniszter által kitűzve. Verseny távolság 4000 m. Negy ló indult.

Versenybíróóság ítélte:

1. »Csehi«, tulajdonosa Liphay Béla.
2. »Lim-lom«, tulajdonosa Geist Gáspár.

Totalizateur a tétet kétszeresen fizette vissza.

VI. Eladók akadályversenye.

3000 kétszáz méteres verseny, díj: győztesnek 1000, 2-diknak 200 kor. 9 nevezett ló közül 4 indult.

Versenyb. ítélte:

1. »Bukya«, tulajd. báró Szentkereszty István.
2. »Denevér«, tulajd. gróf Pejachevich Albert.

— Második nap. —

Hűvös, kellemetlen időjárás dazára, mely miodontalan esővel fenyegetett, szép közönség gyűlt egybe a versenyterén, élénken ilusztrálva azon meleg érdeklődést, melylyel a r o s u n k közönsége e szép sport iránt viseltetik.

Különösen a napot befejező verseny, melynek díjért csakis mezei gazdák lovai futhatnak, keltett élénk érdeklődést. — Ezen versenyben a lovak csakis nyeregtelenül, a lovasok sarkantyú nélkül vehetnek részt.

A verseny lefolyása a következő volt:

I. Nyeretlenek versenye.

Díj 1200 korona. Távolság 1200 méter.
1. »Fee« tulajdonos Pejachevich Albert gróf.

2. »Goldene kesidne« b. Pletzger Rudolf.

Futottak még: Cziterián és Griff.

Totalizateur 2 : 2, 5 : 7.

II. Totalizateur verseny.

Díj 1500 korona, távolság 2400 méter.

1. »Fodrász« tulajdonosa Geist Gáspár.

2. »It's courious« tulajdonosa gróf Dégenfeld Imre.

Futottak még: Kisbérőse, Nyiri bicskás, Remleov, Dalfy, Kökény.

Totalizateur 2 : 3, 5 : 9.

III. Eladóverseny.

Díj 1200 korona, távolság 1600 méter.

1. »Chimay hercegné« tulajdonosa Geist Gáspár.

2. »Lala« tulajdonosa gróf Dégenfeld Imre.

Futottak még: Aristoteles, Torontál, Bogas Margit, Peble.

Totalizateur 2 : 7.

IV. Nyulási gát verseny.

Díj 1400 korona, távolság 3200 méter.

1. »Risicó«, tulajdonosa gróf Pejachevich Albert.

2. »Zaumkönig«, tulajdonosa Br. Pletzger Rudolf.

Totalizateur 2 : 6, 5 : 15.

V. Nagy akadályverseny.

Díj ezeröttszáz korona, távolság 4800 méter.

1. »Csehi« tulajdonosa Liphay Béla.

2. »Bukya« tulajdonosa br. Szentkereszty.

3. »Hegyes« tulajdonosa gr. Bethlen Károly.

Totalizateur 2 : 6.

Befejezte a versenynapot a mezei gazdák versenye, kik nyeregtelen lovakon állottak a starthoz.

Színház.

A Gésák. Szombaton mutatkozott be a társulat új baritonistája, M e z e y Andor. Játéka hűven vanja természetességnek. Hangja az alsóbb regiszterekben erőteljes, középhangjai tiszták. Szombati debütja után még nem mondhatunk végleges kritikát róla, mert különösen az első felvonásban lámpaláza volt.

Vidor elegáns volt mint tengerésztiisz. A Pepi-Szepe dalért, melyet kevés hanggal, de annál több szellemmel adott elő, jól megérdemelt tapsokat aratott.

Serfőzött Molly szerepe nagyon kifárasztja ugy, hogy a 3. felvonásban már alig képes valamit produkálni. Pedig a szerep erős játékot kíván.

A társulattól ideiglenesen távozó Sziklayt egy hatalmas baberkoszorúval lepték meg tisztelői. Úgyes mókáival állandóan derűtségben tartotta a közönséget.

Felhőszakadás. Gerő Károly az ösmert nevű népszínmű író darabja került színre s ombaton a népszínházban óriási hatás mellett.

Végre egy népszínmű melyet nem a boszantó naivság, vagy eltévelyedt izlés rött össze, amelynek iragikus jelenetein nem kell mosolyognunk, humorán pedig röstelkednünk. A »Felhőszakadás«-ban emberi fiziognomiák vannak, többnyire igen élesek is, és senki benne nem gondolkozik és nem érez kiüszamodott agygyal és szívvel. Azt meg épánséggel nem tudjuk a szerzőnek eléggé betudni érdemül, hogy a darabjának nívója és haogje elejétől végig irodalmi, ebben a tekintetben (bar másban is) magasan föltötte áll a »Felhőszakadás« az utolsó évek jöformae valamennyi népszínművének.

Van aztán a »Felhőszakadás«-nak néhány jelenete, mint a második felvonásban, amikor a koldusbotra jutott Balajthy »leereszkedik« Kócsi uramhoz és a fia számára megkéri Lidike kezét, vagy a harmadik felvonásban, ahol Lidike az öreg Balajthyt fogva tartja abban az illuzióban, hogy a saját portáján van, mondom, e jelenetek a magyar színpadi irodalomban nagy becsületre tarthatnak számot.

Színházi műsor:

Kedden: Citerás, operett.

Szerdán: Lili.

Csütörtökön: Aszalai uram leánya.

Pénteken, szombaton, vasárnap: Szpé Meluzina, látványosság.

IRODALOM.

Verne munkái. A nagy francia regényíró munkáinak ilusztrált magyar kiadásából megjelentek a 83—91-ig terjedő füzetek. Bevezetődik ezekben az Uszó sziget című regény és teljessé válik az Utazás a tenger alatt, a Verne regények egyik legszebbje. E kiadást nemcsak az eredeti kiadás kitűnő ilusztrációi avatják értékessé, hanem a fordítás gondos volta is, melyre a kiadó Franklin-Társulat különös gondot fordít. Ennek a két regénynek is oly kiváló magyar írók a magyarra átültetői, mint G a a l Mózes és S z a s z Károly. A derék vállalatot a népszerű író neve mellett díszes nyomdai kiállítása és nagy olcsósága is ajánlja. Egy-egy füzet ára 20 kr., melyek akár egyenként, akár előfizetéssel (5—5 füzetet 1 forinttal) megrendezhetők a kiadónál, (Budapest, Egyetem-utca 3.) vagy akármelyik hazai könyvkereskedéstől.

Az »Ország-Világ« legutóbbi száma a következő rendkívül érdekes tartalommal jelent meg: Balaton. (költemények) Minke Belától. Első szereplésem Cs. Guits Matild-től. Heti Krónika C o l o n e l-től. Mutatványok a P. N. husvétii mellékletéből. Négy kép. A kárpa (Elbeszélés) D a r n a y Kálmántól. Mutatványok Matiekovics kiállításai főjelentéséből (Tizenhét kép) Hogy volt? hogy van s hogy lesz? (költemény) E. K o v a c s Gyulától. Megkésétt szerelem. N. H a v a s i Albintól. E d e s - k e d v e s (Regény) Jacuito Oktavio Picon: ford. H a l l a s z Emil (Folyt.) Kossuth-gyászdal (zenemű) M o c s a r y Imrétől. Margit öngyilkossága K. M.-tól. Rovatok Hirdetések. Melléklet: Zoe regénye: I r t a : C a r m e n S i l v a Fordította H a r m a t h Bő tartalma érdekes és változatos. Most az évnegyed elején legcélszerűbb előfizetni az O r s z á g - V i l á g r a, az előfizetési ára is mérsékelt: negyedévre 2 frt. Mutatványszámot bárkinek kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest V. Hold utca 7 sz.)

Magyar Népszászló. A Gyémánt Jenő dr. szerkesztése alatt, Láng József kiadásában Nagyváradon megjelenő országos néplap a »Magyar Népszászló« 14-ik száma megjelent változatos tartalommal. A lapnak minden sora igazán a munkás nép számára íródik s tanulságos, oktató, népszerű ezekben minden körben tetszettel találkozhatunk. Előfizetési ára egész évre 1 frt 50 kr. Egyes számonként pedig az ország minden helyiségében 2 kr-ét a helyi elárusítóknál kapható. Hol még elárusító nincsen, az iránti jelentkezéseket a kiadóhivatal (Nagyvárad, Uri-utca 702 sz.) szívesen fogad.

KÖZGAZDASÁG.

Olcsó és kitűnő nyári takarmány. A gazdának oda kell törekednie, hogy azon takarmányokhoz, melyek megszártva értékükből nem veszítenek s így tölire eltarthatók minél kevesebbet használtsáson fel a nyár folyamán, vagyis törekednie kell, hogy nyáron olyan takarmányokat lássa el állattálmányát mely nagy termeshozamot ad, s melynek előállítás sok kiadással nem jár. A szántóföld

deken kell tehát e czélből takarmányféleket természetien s az itt természetelt takarmányfelek közül mint nyári takarmánynak határozottan legnagyobb jelentősége a csalamádénak van.

A zöld csalamádé valamennyi mesterséges takarmányfelet tul szárnyalja nem annyira minősége, mint inkább azon körülmény miatt, hogy igen nagy tömegű s helyes kaszálás mellett igen izetes takarmányt szolgáltat, s hogy előállítás semmi különös nehézséggel nem jár. Vannak ugyan sokan, a kik azt tartják, hogy a csalamádé nem sokat érő takarmány, mert nagyban termelése gyors megfásodása miatt kivihetetlen. Ez állítás azonban nem felel meg a valóságnak, mert a megfásodást könnyen el lehet kerülni, ha kétféle csalamádét természetien t. i. korait és késeit s ha ezt sem vetjük el egyszerre hanem csupán a majd mutatkozó szükséglethez mérten, részletében. Ilyen módon állandóan biztosíthatjuk állataink részére a nyári zöld takarmányt. Természetesen a csalamádé nem ad egymagában az ökörnek annyi erőt, hogy nehéz munkákban is jó husban maradjon, de a tehén sem adja a kizárólag csalamádén való tartás mellett a lehető legtöbb tejet. Azért is a csalamádé mellett iuczernát, löherét, vagy egyéb értékesebb takarmányt is kell etetni, ilyen módon azután a legnehezebb munkát is el fogja bírni az ökör.

Korai csalamádénak leginkább a székely tengerit, későinek a lófogú tengerit szokás vetni. A fajtán kívül a csalamádé értékét a vetés milyensége is befolyásolja amennyiben a tapasztalatok szerint sűrű vetés mellett mindig értékesebb és jobb takarmányt szolgáltat, mint ritka vetés mellett. Sűrű vetés mellett a takarmány mennyisége is mindig több s különösen nagyobb mennyiségű, az az értékesebb levélrész. Egyébként a mennyiséget a trágyázás is nagyban befolyásolja, mert a csalamádé nemcsak megőrzi, de határozottan megőrzi a trágyázást, jó erőben levő talajt kiván, olyat, mely könnyen felvehető tápanyagokban bővelkedik. E könnyven felvenető növényi tápanyagokkal legegyszerűbben műtrágyák segítségével adhatjuk meg, melyek közül kisse költöttebb talajon a chilisálettrom lazább talajon a kénsavas ammon és ezenkívül mind akettőn a szuperfoszfát. Előbbiekből kat holdanként 40—45 kgt szórhatunk el tavasszal az utóbiból pedig 120—150 klg gramot összel.

Vetésének ideje áprilistől május derekáiig tart s amennyire késő ősre is óhajtjuk magunkat biztosítani, leghevesebb a vetést megszakítással 7—10 napi időközökben végeznünk, megfelelő korai és késői fajták felhasználásával. 10 cm. sortávolság mellett körülbelül 120 liter vetőmag szükséges, melynek elvetése után a földet könnyű hengerrel megjártatjuk. Kikelés után egy boronálás igen jó hatású.

Kaszálásának idejét a buga megjelenése határozza meg, a kaszálásal késni nem jó, mert a minőség silányabb lesz és az állatok sem fogyasztják jól.

CSARNOK.

A titkár ur kosara.

Irta: Lovassy Andor.

Bagolynek az odva, madárnak a fészke, ujságíró embernek a kávéház a legkedvesebb tanyája. Itt olcsón és jól lehet mulatni. — A pinczér nem haragszik, ha vizet, gyufát és ujságot kér a vendég. Télen át meleg otthont ad a hajléktalanoknak s egy korty piccoló mellett hajnalig elüldögélhet az ember.

Ide jár a jogász udvarolni tanulni a kaszszatünder trónjához; itt tanulja a trigonometriát a billard asztal zöld mezején a technikus; itt buvárkodik és duskál a lapok asztagában a tandíjmentes bölesész; ide menekül a duzzogó férj és itt kártyáznak a városnegyed legtekintélyesebb fűszerkereskedői.

A kávéházban lehet legjobban megfigyelni az embereket. Van itt model, karikatúra elég; de vannak rejtélyes emberek is, a kiket kiismerni nem lehet évekig, mert zárkózott kedélyű csodabogarak, kiknek nincs barátja, nincs ismerőse más, mint a pinczér; ezek vagy nagyon okos és elbizakodott, vagy nagyon felületes és buta emberek; vagy lenézik Istentek többi teremtményeit vagy félnek elárulni tartalmukat.

A kávéház egyik ablakasztalához egy elegáns fiatal ember telepedett le minden délután; megitta a maga csokoládéját, (még ebben is különczködött) elolvasta megszokott ujságait, fizetett és fejt felütve, köszönés nélkül távozott.

Feltűnt nekem, hogy ez az ember sohasem a politikai napilapokat, hanem a »Közlelek« című ujságot és az »Economie« francia gazdasági szaklapot olvassa.

Érdekelt a különös idegen. A pinczértől megkérdeztem, hogy kicsoda ez az ur? — A pinczér nagy hajlongások és kézdörzsölések között adta tudomra, hogy az a bizonyos, egy nagyon finom ember, Regentiller Vilmosnak hívják, titkár a földművelésügyi minisztériumban.

E felvilágosítás után tisztában voltam a dologgal. Tudtam már, hogy mire büszke Regentiller ur. Hiszen ő volt az, a ki tavaly »Állattenyésztésünk bajai« című szakmunkájával pályadíjat nyert; ő volt az, a kit soron kívül léptetett elő a miniszter; ő neki diktálta az államtitkár a munkástörvényt; szóval a titkár urnak jó neve van miniszteri és szakirodalmi körökben. Az ilyen ember nem hiába olvassa az »Economie«-t és nem hiába hordja fenn az orrát.

Na én ebbe, ha török, ha szakad, beleköttök, legalább én is tanulok tőle egy kis nemzetgazdaságtant.

Másnap megelőztem őt s mire megérkezett, én már akkor olvastam az »Economie«-t, a »Közlelek«-en meg rajta ültem. Az én emberem idegesen izgott-mozgott a másik asztalnál; nem izlett neki a csokoládé; a pinczért háromszor-négyszer oda küldte hozzám, hogy nem szabad-e még az ujság? Végre megszántam s oda küldtem neki az egyiket s ő halálisan mosolygott felém, később odajött és be-

mutatva magát, azt kérdezte, hogy nem cserélénk-e?

— Szívesen: mondám udvariasan.

Lassan-lassan megismerkedtünk, össze-melegedtünk, megbarátkoztunk, sőt meg is bruderestünk. (A tudósoknak szükség van az ujságírókra.)

Eltéken kérdezősködött tőlem, hogy milyen lapnak tartom az »Economie«-t?

— Nem szoktam olvasni.

— Hogy, hogy? Hiszen minden nap a kezében tartod.

— Ott bizony én komám, de csak a képeket nézem benne, mert nem tudok francziaul.

— Az már más, de a »Közlelek« csak olvasod.

— Azt már igen, de annak is csak azt a rovatát, hol az eladó birtokról van szó, mert érdekel, hogy melyik ösmerősönek az ősi fundusát licitálják.

A titkár ur visszahuzódott tőlem és lenézőleg pillantgatott reám. Kévre becsülhettem a koma a nemzetgazdasági ismereteimet.

De azért megfertünk egymás mellett, egy asztalnál minden délután. Ő magyaráztatott nekem eddig ismeretlen dolgokat s én csodálkozva hallgattam őt. Meg voltam győződve, hogy néhány év múlva Regentiller Vilmos lesz Magyarország földművelésügyi minisztere; hiszen Darányi is így kezdte.

Barátságunk annyira fejlődött és annyira bizalmasak lettünk, hogy egyszer így szóltam hozzá: te Vilmos! kár a hazára, a nemzetre, hogy te meg nem házasodol és magvad szakad.

Erre Vilmos megborította a szöke bajuszát és egy nagyot sóhajta így szól: nincs rea időm, édes barátom!

Nem is bíztattam többé; hát akinek nincsen ideje bibelődni az asszonyval, az maradjon agglégény.

Két hét múlva nagy fűtörzésés között lépett a kávéházba az én barátom, czilindere félrevágva, gomblyukában ibolyacsokor s mikor mellém ült, a válamra ütött: na czimborám, leszel e a kérőm?

— Kerekre nyitottam a szememet és nem akartam hinni a füleimnek: Vilmos, te nőszülsz?

— Nőszülsz, házasodom, birtokosodom!

— És honnan? Kit veszel feleségül?

— Borsodból a Szereday Péter leányát, a Mariskát. Egyetlen leány, ezer hold föld van a háta megett; házuk Budapesten s e mellett pénz doszt.

— És hol ismerkedél meg a leánnyal.

— Sehol; még nem ismerem, a ligha engem ismernek. Az öreg Szereday olvasta pályanyert-s munkámat, hallotta híreimet, tudja a jövőt, látja a carrieremet, szóval elibem küldik a kapukulesott és a var ostrom nélkül megadja magát. No fű leszel-e kérőm?

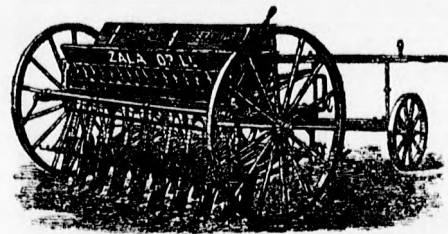
— Hogy ne lennék édes komám, hogy ne lennék; de el van-e készítve az utja?

— El hát; maga a miniszter egyengette.

Akkor jól van! Pakkoljunk.

(Vége köv.)

Weiser J. C. mezőgazdasági gépgyára Nagykanizsán.

ZALA-DRILL sorvetőgépnünk, a melynek elmés ujtásait a nagy közönség már jól ösmeri, nem szorul külön dicsőretre, minden eddigi kiállításán az első díjat nyerte ugy 1897. október 1. a kisbéri nemzetközi vetőgép versenyen az

állami arany éremmel lett kitüntetve,

különös figyelmébe ajánlom a gazdaközönségnek egészen

aczelből készített

Sack rendszerű egy és két barázdás ekéinket

a melyek kiváló anyagból készítve hasonlíthatlanul tartósabbak minden eddigi gyártmánynál.

Raktáron tartunk: Szecskavágó, répvágó, rosták ezenkívül minden talajművelő gazdasági eszközöket.

Debreczenben, Szikszay-ház a főtözsde udvarán.

Klein Jakab,
üzletvezető.

Elismert legjobb mosószert
„Lessive Phénix“

Szabadalom J. Picot, Páris.

Minden más szer hozzá keverése u. m. szodáshamu, chlor sótt szappan nélkül elegendő minden ruhamosás és tisztításához

Chormentességért jótállás!

Lessive Phénix

kapható minden fűszer- és festék kereskedésben eredeti csomagokban.

Képviselet:

Békés Adolf DEBRECZEN.

Gyár Osztrák-Magyar-Monarchia részére:

Vác

Debreczen sz. kir. város főispánjától

298 sz.

1898.

Pályázati hirdetés.

Debreczen szab. kir. város folyó évi május havi rendes közgyűlésén egy mezőbiztos állás fog választás útján betölteni, mely állás évi kilencszáz (900) frt fizetés és egyszázötven (150) frt lakbérből álló javadalmazással van összekötve. A megválasztandó mezőbiztos saját költségén tartozik lovat tartani.

Felhívtnak az ezen állásra pályázni kívánók, hogy keletleg felszerelt pályázati kérvényeiket, hozzám mint a kijelölt bizottság elnökéhez f. évi május hó 15-dik napjának délutáni 6 órájáig annyiival inkább benyújtsák, mert a később érkező pályázati kérvények tekintetbe vételét nem fognak

Debreczen, 1898. április hó 4.

Gróf Dégenfeld József.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz a főpostával szemben,

mindenfélé

Ügyvédi, bírósági és végrehajtói

NYOMTATVÁNYOK

következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

100 iv Árverési jegyzőkönyv	70 kr
100 „ 200 pld Árverési hirdetés	70 „
100 „ 200 „ Rendelvény	70 „
100 „ Biztosítási végrehajtási jegyzőkönyv	70 „
100 „ Kiegészítési végrehajtási jegyzőkönyv	70 „
100 „ 200 pld Nem szorgalmazás	70 „
100 „ 400 „ Kézbiztatói iv	70 „
100 „ 200 „ Igény felhívás	70 „
100 „ Végrehajtási jegyzőkönyv	70 „
100 „ 200 pld Ertesítvény haszonbérletről	70 „
100 „ 200 „ Ertesítvény	70 „

Irodai papírok

rendkívüli olcsó árban kaphatók.

Szőlőtermelőknek

és

szőlőexporteuróknak

ajánlok jutányos ár mellett

szőlőkiviteli kosarakat 5 és 10 kiló súlyra, valamint kosár utazó bőröndöket, ruhás- és papirkosarakat.

Vállalkozóknak kubikos és saroglyás targonczákat, kerti berendezéseket.

Megrendeléseket kerégyártó és kosárkötő munkákra igen olcsó árak mellett elfogadok.

Bernáth Jenő

Tisztelettel

rabmunka vállalkozó, a törvényszékkel szemben.

Magy. kir. szab.

(II. SORSJÁTÉK.)

osztálysorsjáték

(II. SORSJÁTÉK.)

100000 sorsjegy — 50000 nyeremény.

Ezen nyeremények, melyek 6 osztályban kihuzatnak, kitesznek összesen

13.160,000 koronát

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

Egy Milliő Korona 1000000 Egy Milliő Korona

Kül.:

A huzások nyilvánosan a magas kormány felügyelete alatt történnek Budapesten.	1 díj a	600,000	Mindjárt a huzás után beküldjük t. ügyfeleinknek a hivatalos huzási lajstromot.
	1 nyer. »	400,000	
	1 » »	200,000	
	2 » »	100,000	
	1 » »	90,000	
	1 » »	80,000	
	1 » »	70,000	
	2 » »	60,000	
	1 » »	40,000	
	5 » »	30,000	
A megrendelt sorsjegyekkel együtt beküldjük minden megrendelőnek a kimerítő hivatalos sorsolási tervezetet.	1 » »	25,000	A megrendelt sorsjegyeket beküldjük az összeg utánvételével is, ha ezt nem kapjuk postautalvány vagy más uton.
	7 » »	20,000	
	3 » »	15,000	
	31 » »	10,000	
	67 » »	5,000	
	3 » »	3,000	
	432 » »	2,000	
	763 » »	1,000	
	1238 » »	500	
A sorsjegyek ára az I-ső osztályra:	90 » »	300	A huzás kezdete f. é. május 11-én.
	31700 » »	200	
1 egész sorsjegy frt 6-	3900 » »	170	Megrendelések minél előbb beküldendők, mert valamennyi sorsjegy rövid idő alatt el lesz adva.
1 fél » » 3-	11750 ny. a 130, 100, 80, 40 kor.		
1 negyed » » 150	50000 nyeremény es díj melyek összesen kitesznek		

13.160,000 koronát

Fejérvári és Társa Budapest, 5. Marokkai-utca
 főelárusítók.